

Dla strażnika granicznego i łączniczki AK

W poniedziałek w Kaczkowie odbyła się uroczystość wręczenia awansów na wyższe stopnie wojskowe Alojzemu Mrozkowi (pośmiertnie) i Joannie Kiąca-Fryczkowskiej.

W uroczystości wzięli udział m.in. wiceprezydenci Leszna, podpułkownicy Roman Krajniak - komendant WKU w Lesznie i Włodzimierz Cieciora - szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Poznaniu, inni wojskowi, burmistrz Rydzyny, przedstawicielka wojewody wielkopolskiego, rodziny i przyjaciele J. Kiąca-Fryczkowskiej i Alojzego Mrozka.

Spotkanie poprzedziła msza odprawiona w kościele w Kaczkowie. Po niej złożono kwiaty przed pomnikiem ofiar okupacji hitlerowskiej, na którym wśród pomordowanych żołnierzy widnieje nazwisko Alojzego Mrozka. Wręczenie awansów na wyższe stopnie wojskowe odbyło się przed szkołą w Kaczkowie, noszącą imię Armii Krajowej.

Awanse zostały przyznane na wniosek leszczyńskiego Oddziału Wielkopolskiego Stowarzysze-

nia Pamięci Armii Krajowej. Alojzy Mrozek został pośmiertnie awansowany na stopień podporucznika. Patent oficerski odebrała jego córka Leokadia Strzelczenia. Joanna Kiąca-Fryczkowska została awansowana na stopień majora. Decyzje w tej sprawie wręczyli ppłk Cieciora i Krajniak.

Alojzy Mrozek urodził się 20 marca 1903 roku w Kocheicach (pow. lublinecki). Służbę w wojsku, do którego zgłosił się na ochotnika, rozpoczął w marcu 1925 roku w Górnośląskim Pułku Piechoty w Lublińcu. Tam ukończył szkołę podoficerską i uzyskał stopień kaprała. W 1928 roku został przyjęty do Straży Celnej i skierowany na kurs do Centralnej Szkoły Straży Celnej w Górze Kalwarii, która krótko potem została przemianowana na Centralną Szkołę Stra-

Archiwum 2020 w. 335.10 / 18-08/

▲ Joanna Kiąca-Fryczkowska i Leokadia Strzelczenia, córka Alojzego Mrozka (w środku) wraz z bliskimi.

Fot. J. Witczak

ży Granicznej. Po jej ukończeniu został przydzielony do Komisariatu SG Bojanowo, który podlegał Inspektoratowi Granicznemu w Lesznie. Później ukończył jeszcze Powszechny Uniwersytet Korespondencyjny w Warszawie, przeszedł ćwiczenia wojskowe w 55. Pułku Piechoty w Lesznie i kurs tresury psów służbowych w Rawie Ruskiej. Do wybuchu II wojny światowej służył w placówce SG Jabłonna (podlegała Komisarjatu SG Bojanowo). W kampanii wrześniowej 1939 roku walczył w szeregach Batalionu Obrony Narodowej „Leszno” - w rejonie Kutna, Sochaczewa i Skierniewic. Po zwolnieniu z internowania osiedlił się w Rojęczynie. Podczas okupacji, do 1942 roku, uczestniczył w kolportowaniu tajnej gazetki „Dla Ciebie Polsko”. Na początku września 1942 roku stał się żołnierzem Armii Krajowej, miał pseudonim „Pierun”. Służył w zorganizowanym przez Wawrzyńca Pawelskiego Plutonie AK „Bojanowo” z siedzibą w Kaczkowie. Został zastępcą dowódcy tego plutonu. Jednym z zadań, którego się podjął, było wyznaczenie zrzutowiska do odbioru broni w okolicznych lasach, których topografię znał bardzo dobrze. W 1943 roku objął dowództwo Samodzielnego Plutonu AK „Kaczkowo”, powstałego z połączenia plutonów AK „Rydzyna” i „Bojanowo”. W połowie grudnia 1944 roku został aresztowany przez gestapo i wywieziony do obozu karno-śledczego w Poznaniu-Żabikowie, gdzie został zamordowany w styczniu 1945 roku, tuż przed wkroczeniem do Poznania armii radzieckiej. Prawdopodobnie został spalony żywcem wraz z innymi więźniami, których hitlerowcy nie zdążyli wywieźć. Zwłok więźniów nie można było zidentyfikować, dlatego żona A. Mrozka nie zdołała go rozpoznać wśród wielu ciał. Urodzona w 1933 roku Leokadia Strzelczenia jest jednym z pięciorga dzieci Anna i Alojzego Mroz-

ków. Jej rodzeństwo to Eleonora (ur. 1932), Ignacy (ur. 1935), Henryk (ur. 1938) i Bogdan (ur. 1944).

Joanna Kiąca urodziła się 4 lipca 1927 roku w Dęblinie w powiecie puławskim. W czasie wojny była uczennicą Szkoły Handlowej przy pl. Trzech Krzyży w Warszawie. W konspiracji zaczęła działać krótko po wybuchu II wojny światowej. Od 1941 roku była w Szarych Szeregach, następnie w Okręgu Warszawskim Armii Krajowej. W powstaniu warszawskim walczyła w batalionie łączności na Ochocie. 14 sierpnia 1944 r. wraz z ludnością cywilną trafiła do Pruszkowa, a po upadku powstania została przewieziona do niemieckich obozów koncentracyjnych Ravensbrück, Salzgitter, Bergen-Belsen. Po uwolnieniu z obozu trafiła do II Korpusu Polskiego gen. Władysława Andersa. Trafiła do Włoch, gdzie uczyła się w gimnazjum ogólnokształcącym dla ochotniczek z Korpusu i tam zrobiła tzw. małą maturę. Potem została przeniesiona do Anglii. Tam spotkała ojca Franciszka, który był mechanikiem silników lotniczych i pracował w przemyśle lotniczym, a po wybuchu II wojny światowej przedostał się przez Rumunię i Francję do Anglii. Nie widziała się z nim przez 5 lat. Do Polski wróciła w 1947 roku. W 1953 roku ukończyła Wydział Lekarski Uniwersytetu Poznańskiego. Przez wiele lat była lekarką (internistką) w Zabrze i we Wschowie. W 1977 r. zamieszkała w Boszkowie, a 11 lat później w Lesznie. Jest prezesem leszczyńskiego Oddziału Światowego Związku Żołnierzy AK i leszczyńskiego Oddziału Wielkopolskiego Stowarzyszenia Pamięci AK. Została odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem AK, Krzyżem Powstańczym, Krzyżem Oświęcimskim. Pierwszego sierpnia tego roku w Warszawie została odznaczona przez prezydenta A. Dudę Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości. **J.W.**